

Christina Akbar
Trafikplanering
08-508 260 41
christina.akbar@stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2013-03-14

Komplettering av Stockholms läns regionala trafikförsörjningsprogram. Svar på remiss.

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att som svar på remissen överlämna och återropa detta tjänsteutlåtande.
2. Nämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Per Anders Hedkvist
Förvaltningschef

Mattias Lundberg
Avdelningschef

Dan Firth
Tf Enhetschef

Sammanfattning

Lagen om kollektivtrafik (SFS 2010:1065) trädde i kraft den 1 januari 2012, vilken bl.a. innebär att alla regionala kollektivtrafikmyndigheter ska ha ett fastställt trafikförsörjningsprogram. I augusti 2012 trädde en komplettering till kollektivtrafiklagen i kraft för att även omfatta bl.a. kollektivtrafik på vatten.

Landstinget föreslår i programmet att samtliga mål för väg- och spårbunden kollektivtrafik med undantag för miljömål, ska gälla även för vattenburen

kollektivtrafik. Detsamma gäller beslut om allmän trafikplikt dvs. den upphandlade trafiken. Landstingets bedömning är att en anpassning av båttrafiken till den miljöstandard som kollektivtrafiken på land har skulle vara kostsamt och innebära stora investeringar i nya fartyg.

Kontorets utgångspunkt är att kollektivtrafik på vatten är ett bra komplement till vägburen och spårburen kollektivtrafik och ställer sig i stort sett positivt till de kompletteringar som landstinget föreslår i programmet. Dock anser kontoret att en potential finns för trafikförsörjningsprogrammet att vara mer långtgående:

- Det är viktigt att landstinget fortsätter att ta sitt ansvar för kollektivtrafikförsörjningen, även om medfinansiering öppnar intressanta möjligheter för att tillhandahålla kollektivtrafik till nybyggnadsområden,
- Rollfördelningen mellan aktörer behöver förtydligas, och
- Bättre integrering av kommersiell och upphandlad kollektivtrafik behövs för att klara målen.

Kontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden beslutar att som svar på remissen överlämna och återropa detta tjänsteutlåtande, och att nämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Bakgrund

Lagen om kollektivtrafik (SFS 2010:1065) trädde i kraft den 1 januari 2012, vilket innebär bl.a. att alla regionala kollektivtrafikmyndigheter ska ha ett fastställt trafikförsörjningsprogram. I augusti 2012 trädde en komplettering till kollektivtrafiklagen i kraft för att även omfatta:

1. Kollektivtrafik på vatten
2. Nationsgränsöverskridande kollektivtrafik
3. Kommunfinansierad regional kollektivtrafik, även där landstinget är ensam kollektivtrafikmyndighet
4. Förtydligande kring uppföljning av utveckling av kollektivtrafikmarknaden.

Det är punkt 1) och 3) som har mest påverkan för staden och som detta remissvar koncentrerar sig på. Det regionala trafikförsörjningsprogrammet ska ha kompletterats angående kollektivtrafik på vatten senast den 1 augusti 2013.

Kollektivtrafik på vatten

Det krävs idag inget linjetillstånd eller anmälan för att bedriva kollektivtrafik på vatten och det finns därmed sådan trafik som bedrivs såväl av landstingen (som

t.ex. skärgårdstrafiken i Stockholm) som av kommuner och kommersiella aktörer. Att kollektivtrafik på vatten omfattas av kollektivtrafiklagen innebär två saker:

- Att trafik som handlas upp av myndigheter ingår i den allmänna trafikplikten och därmed ska motiveras utifrån samhällets behov. Detta för att öka transparens och förutsägbarhet i den offentligt organiserade trafiken.
- Att kommersiell trafik ska anmälas till kollektivtrafikmyndigheten och därmed ingå i ett gemensamt system för trafikantinformation.

Kommunal tilläggsfinansiering

Ändringen gör det möjligt för enskilda kommuner att finansiera bättre trafik än vad den regionala kollektivtrafikmyndigheten (landstinget) avser att tillhandahålla, genom att träffa avtal om kostnadsansvar med kollektivtrafikmyndigheten.

Ärendet

Staden fick ärendet som vidareremitterades till kontoret av kommunstyrelsen för svar senast den 14 mars 2013. Kontoret har tidigare vid tre tillfällen svarat på liknande remisser; om en ny kollektivtrafiklag (Dnr 001-1022/2009), om en komplettering av kollektivtrafiklagen (Dnr 001-1544/2011) och om förslag till ett trafikförsörjningsprogram i Stockholms län (Dnr T2012-310-00434).

Remissen ska ge regionens aktörer möjlighet att ta ställning till förslaget om komplettering av Stockholms läns regionala trafikförsörjningsprogram enligt de fyra tidigare nämnda områden och yttra sig över hur målsättningarna och de strategiska inriktningarna för kollektivtrafik på vatten på lång sikt ska se ut.

Trafikkontorets synpunkter

Kontorets utgångspunkt är att kollektivtrafik på vatten är ett bra komplement till vägburen och spårburen kollektivtrafik och ställer sig i stort sett positivt till de kompletteringar som landstinget föreslår i programmet. Dock anser kontoret att det finns en potential för trafikförsörjningsprogrammet att vara mer långtgående, vilket diskuteras nedan.

Viktigt att landstinget fortsätter ta sitt ansvar för kollektivtrafikförsörjningen

Som kontoret tidigare har svarat, öppnar möjligheten för staden att bidra till finansiering av en bättre kollektivtrafik än vad landstinget avser tillhandahålla intressanta möjligheter – särskilt i nybyggnadsområden. Kontoret vill dock påpeka att det är oerhört viktigt att Landstinget fortsätter att ta sitt ansvar för

kollektivtrafikförsörjningen så att inte kommunerna tvingas att ta över ansvaret för icke lönsamma kollektivtrafikförbindelser även på sikt. Det skulle i längden innebära ökade kostnader för staden samt behov av en organisation som kan hantera dessa frågor.

Rollfördelning och infrastrukturutveckling

Både staden och landstinget är överens om att det finns potential för vattenburen kollektivtrafik till och från innerstaden såväl som inom staden som komplement till vägburen och spårburen kollektivtrafik. Men, oklarheter i rollfördelning mellan olika aktörer har blivit en av de faktorer som gör det svårt att komma vidare i frågan. Kontoret anser att det måste finnas en beskrivning av ansvarsområden kopplad till målen för att utveckla kollektivtrafik på vatten.

Kommersiella aktörer ska bidra till måluppfyllelse

Trafikförvaltningen påpekar själv att detta tillägg innebär en reglering av en tidigare fri marknad. Trafikförsörjningsprogrammet utgår i stort sett från den trafik som upphandlats genom Landstinget och/eller där Access kort gäller. Det finns redan idag några kommersiella linjer som erbjuder möjlighet till arbetspendling med kollektivtrafik på vatten. I linje med landstingets övergripande ansvar för en bra och fungerande kollektivtrafik i länet, tycker kontoret att landstinget bör förklara hur dessa linjer bättre kan integreras med upphandlad kollektivtrafik (oavsett om det är på land eller till sjöss) och däremot bidrar till måluppfyllelse i trafikförsörjningsprogrammet.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden beslutar som svar på remissen att överlämna och återropa detta tjänsteutlåtande, och att nämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Slut